

Деловодни број: 1990
Датум: 03.04.2017.

Предмет: Одговори на постављена питања од стране потенцијалног понуђача за јавну набавку добра бр. 1.1.8/2017 – Електрична енергија

Питање број 1:

Из обрасца понуде и уговора није јасно да ли желите понуду са ценама по тарифама (виша, нижа) или са јединственом ценом.

Одговор:

У понуди је потребно изразити јединствену цену за укупну електричну енергију.

Питање број 2:

Период испоруке је различито дефинисан у ова два члана уговора. Најисправније би било дефинисати почетак испоруке као дан законске промене снабдевача (читавањем бројила).

Члан 2.

Уговорне стране обавезу продаје, односно преузимања и плаћања електричне енергије извршиће према следећем:

- Врста продаје: стална и гарантована;
- Период испоруке: од датума потписивања уговора о потпуном снабдевању од 00:00h до 24:00h

Члан 13.

Овај уговор се сматра закљученим када га потпишу овлашћена лица уговорних страна и овере печатом, а ступа на снагу 01.05.2017.године.

Одговор:

Уколико дође до промене снабдевача поступиће се у складу са Законом о енергетици.

Питање број 3:

Примедба: Једина законска обавеза снабдевача-испоручиоца јесте преузимање потпуне балансне одговорности за места примопредаје наручиоца-купца (дефинисано у Закон о енергетици члан 135. као и Уредба о условима испоруке и снабдевања електричном енергијом члан 2). На какве се ризике мисли? За квалитет и непрекидност напајања је, по наведеним законима и правилима, надлежан Оператор преносне/дистрибутивне мреже. Такође, трошкове преноса до места испоруке сноси Купац (то су трошкови мрежарине, односно приступа преносној/дистрибутивној мрежи), како сте исправно дефинисали у остатку тендерске документације.

Предлажемо брисање спорних одредби, односно да остане само да продавац сноси све трошкове везане за припрему програма.
Молимо вас да уважите наведене примедбе.

Члан 4.

Продавац сноси све ризике, као и све припадајуће и зависне трошкове у вези са припремом програма, преносом и испоруком електричне енергије до Места примопредаје, а Купац сноси све ризике и припадајуће трошкове у вези са припремом програма, преносом и испоруком електричне енергије до Места примопредаје.

Одговор:

Према Закону о енергетици и осталим прописима, купац потписује уговор о потпуном снабдевању са снабдевачем. Овај уговор је по својој правној природи уговор о продаји, на шта јасно указује одредба члана 2 тачка 2), 59) и 66) те члан 171, 172, 187, 195, 215, и 389 став 1 тачка 19) Закона о енергетици. Сагласно изнетом, продавац је сагласно Закону о енергетици и Закону о облигационим односима одговоран за уредно снабдевање купца добром уговореног квалитета закључно са местом примопредаје и тренутком примопредаје (члан 456 и 478 до 480 Закона о облигационим односима).

Моделом уговора јасно је дефинисано да се на све што није посебно уређено овим уговором примењује Закон о облигационим односима.

Сагласно даље цитираним одредбама Закона о енергетици и Закона о облигационим односима купац има законско право на стално и гарантовано снабдевање, а права и обавезе купца и продавца у случају наступања више силе јасно су дефинисана у Моделу уговора и Закону о облигационим односима:

ЗАКОН О ЕНЕРГЕТИЦИ

Члан 2.

2) балансна одговорност на тржишту електричне енергије је обавеза учесника на тржишту да у равнотеже производњу, потрошњу и уговорену куповину и продају електричне енергије у периоду за који се утврђује балансно одступање и преузму финансијску одговорност за одступања;

59) потпуно снабдевање је **продаја** електричне енергије или природног гаса код које количина електричне енергије или природног гаса за обрачунски период није утврђена уговором о снабдевању, већ крајњи купац има право да одреди количину, на основу остварене потрошње на месту примопредаје;

66) сигурност снабдевања електричном енергијом и природним гасом је обезбеђивање потребних количина електричне енергије и природног гаса крајњим купцима, као и техничка способност преносних, транспортних и дистрибутивних система да омогуће испоруку до крајњих купца;

Балансна одговорност учесника на тржишту

Члан 171.

Учесник на тржишту електричне енергије дужан је да уреди своју балансну одговорност.

Балансна одговорност се уређује закључењем уговора о балансној одговорности са оператором преносног система или преносом балансне одговорности на балансно одговорну страну, у складу са овим законом, законом који уређује облигационе односе и правилима о раду тржишта електричне енергије.

Закључењем уговора о балансној одговорности са оператором преносног система и испуњењем услова прописаних правилима о раду тржишта електричне енергије, учесник на тржишту електричне енергије стиче статус балансно одговорне стране.

Учесник на тржишту преноси балансну одговорност закључењем уговора о преносу балансне одговорности са балансно одговорном страном.

Закључењем уговора о потпуном снабдевању, крајњи купац преноси балансну одговорност за своје место примопредаје на снабдевача.

Закључењем уговора о потпуном снабдевању из члана 188. овог закона оператор преносног, односно оператор дистрибутивног система преноси балансну одговорност на снабдевача.

Закључењем уговора из ст. 2 и 4. овог члана произвођач преноси балансну одговорност за своје место примопредаје на снабдевача.

Оператор преносног система је одговоран за успостављање и спровођење балансне одговорности учесника на тржишту електричне енергије.

Члан 172.

Оператор преносног система и оператор дистрибутивног система не могу преузети балансну одговорност за другог учесника на тржишту.

Оператор преносног система и оператор дистрибутивног система своју балансну одговорност не могу пренети на другог учесника на тржишту осим када купују електричну енергију по уговору о потпуном снабдевању електричном енергијом.

Члан 187.

Уговором о снабдевању крајњих купаца уређују се права и обавезе између снабдевача и крајњег купца електричне енергије.

Уговор из става 1. овог члана садржи, поред општих елемената утврђених законом који уређује облигационе односе и следеће елементе:

1) права и обавезе у погледу снаге и количине електричне енергије;

2) динамику снабдевања;

- 3) права и обавезе снабдевача, и крајњег купца у случају неиспуњавања обавеза и у случају привремене обуставе испоруке;
- 4) рок на који се уговор закључује и права и обавезе у случају престанка и раскида уговора;
- 5) начин обрачуна и услове плаћања преузете електричне енергије;
- 6) начин информисања купца о промени цена и других услова снабдевања електричном енергијом;
- 7) начин решавања спорова и
- 8) друге елементе у зависности од специфичности и врсте услуга које пружа снабдевач.

Услови за закључење и садржина уговора о снабдевању ближе се уређују прописом из члана 214. овог закона, а одредбе уговора морају на јасан, једноставан и недвосмислен начин обухватити права и обавезе купца.

Уговором о снабдевању купцу се не може ускратити или отежати право на раскид, односно отказ уговора, због коришћења права на промену снабдевача, нити се могу наметати додатне финансијске обавезе по том основу, а снабдевач је дужан да купца обавести о могућностима за промену снабдевача.

У случају раскида или отказа уговора о потпуном снабдевању од стране снабдевача, отказни рок не може бити краћи од 30 дана.

Снабдевач је дужан да пре почетка снабдевања крајњег купца, оператору система пријави уговор, односно сваку промену уговора и достави нарочито следеће податке: о крајњем купцу, о местима примопредаје, врсти уговора и периоду снабдевања.

Дужности снабдевача

Члан 195.

Снабдевач је дужан да:

- 1) поступа према крајњим купцима на недискримиторан начин;
- 2) објави опште услове понуде за закључење уговора, односно да купца обавести на пригодан начин о понуђеним условима, с тим да се та обавеза односи и за случај закључења уговора преко посредника, као и да обезбеди да та понуда нарочито садржи:
- (1) име и адресу снабдевача;
- (2) врсту и квалитет услуга које се могу посебно уговорити;**
- (3) начин на који се могу добити најновије информације о ценама;

(4) трајање уговора, услови за продужење и престанак уговора и услове под којима се уговор не може продужити, као и начин уређивања међусобних односа у случају престанка уговора;

(5) пенале, компензације, рефундације и друга средства у случају да снабдевач не испуни уговорени ниво квалитета комерцијалних услуга снабдевача, као и мерама које снабдевач може предузети за извршавање доспелих обавеза;

(6) начин и поступак решавања приговора купца, односно поступак решавања спорова, при чему је снабдевач обавезан да тај поступак учини једноставним, јефтиним, ефикасним и транспарентним;

3) на својој интернет страници или други прикладан начин, обавести купце:

(1) о улогама снабдевача и оператора система на који је објекат купца прикључен;

(2) о месту и начину достављања приговора на обрачун, комерцијалне услуге снабдевача и оператора система, као и на квалитет и поузданост испоруке електричне енергије уколико су лошији од нивоа дефинисаног техничким прописима и правилима о квалитету испоруке и снабдевања;

(3) да се по питању измене техничких услова прикључења, техничких проблема везаних за прикључак на систем, мерну опрему и тачност мерења, низак напон, квар на мрежи и прекид напајања, може обратити и директно оператору система на који је његов објекат прикључен;

(4) обезбеди организациону јединицу, тело или особе одговарајућег радног искуства и стручне спреме за решавање приговора, рекламација и објективно одлучивање у роковима утврђеним законом;

(5) обавести купца у разумном року о промени цена и других услова снабдевања, а купца из категорије домаћинства у складу са законом којим се уређује заштита потрошача, изузев у случају снижења цена и давања купцу повољнијих услова снабдевања, при чему се обавештењем сматра и објављивање информације преко средстава јавног информисања, с тим да купац има право на раскид уговора о снабдевању, ако не прихвати промену цене и измењене услове;

(6) понуди купцима више начина плаћања обавеза, подстицајних мера и погодности у плаћању обавезе, у зависности од понуђених цена, трајања обрачунског периода, рокова доспелости обавеза и других специфичности;

(7) објави услове, поступак, правне последице, односно права купца у случају обуставе испоруке електричне енергије, због неизмиривања обавеза из уговора о снабдевању електричном енергијом, као и разлоге, поступак и правне последице искључења објекта купца са система;

(8) обезбеди бесплатну телефонску линију за обавештавање и одговоре на питања купаца ради информисања о условима и начину остваривања права купаца;

- (9) у рачуну за продату електричну енергију посебно исказе трошкове приступа систему по регулисаним тарифама, накнаде прописане законом, порезе и остале обавезе или информације у складу са овим законом;
- (10) преузима мере како би омогућио купцима кратке и садржајне контролне листе са практичним информацијама које се односе на њихова права;
- (11) изврши и друге обавезе у складу са прописима којима се уређују облигациони односи, трговина и промет робе и услуга и заштита потрошача;
- (12) Агенција доставља извештај о решавању приговора и жалби крајњих купаца;
- (13) Агенцији достави податке о количинама продаје електричне енергије и оствареног прихода по том основу, ради праћења тржишта, без обзира на број купаца;
- (14) обавештава купца о потрошњи електричне енергије и трошковима, како би се купцу омогућило да управља потрошњом;
- (15) омогући купцу на једноставан начин приступ правилима о промени снабдевача;
- (16) да након промене снабдевача изда купцу коначни обрачун, најкасније у року од шест недеља од промене снабдевача.

Актом из члана 214. овог закона уређује се ближа садржина рачуна из тачке 9) овог члана.

Квалитет испоруке и снабдевања електричном енергијом

Члан 215.

Енергетски субјекти који обављају енергетске делатности у вези са испоруком и снабдевањем електричном енергијом, дужни су да обезбеде квалитет испоруке и снабдевања утврђен овим законом, прописима који уређују опште услове испоруке и снабдевања електричном енергијом и другим прописима донетим на основу закона.

Агенција доноси правила из члана 51. став 1. тачка 2) овог закона којима се ближе одређују показатељи техничког и комерцијалног квалитета испоруке и комерцијалног квалитета снабдевања електричном енергијом, начин евидентирања података и рачунања показатеља, начин и рокове за достављање података и извештаја Агенцији, начин утврђивања захтеваних вредности појединих показатеља, као и начин оцењивања резултата добијених праћењем достигнутих у односу на захтеване вредности показатеља квалитета.

Показатељи техничког квалитета испоруке који се нарочито прате су: непрекидност испоруке електричне енергије, квалитет напона, време потребно за извршавање прописаних обавеза оператора система од утицаја на прикључење, отклањање квара, обуставу, искључење и други показатељи.

Остварене вредности показатеља техничког квалитета испоруке електричне енергије, Агенција користи при одобравању планова развоја и средстава за инвестиције и при регулацији цена приступа система за пренос и дистрибуцију, на начин прописан методологијама за одређивање регулисаних цена приступа, у којима утврђује начин одређивања и максималну висину подстицаја, односно умањења одобреног максималног прихода, а у зависности од смера и степена одступања од захтеваних вредности показатеља и техничког квалитета испоруке.

Показатељи комерцијаног квалитета испоруке и снабдевања који се нарочити прате су: обезбеђивање ефикасне комуникације са купцима, односно корисницима система, обавештавање о планираним прекидима, прецизно и јасно обавештавање крајњих купаца о условима испоруке и снабдевања електричном енергијом, број поднетих и број оправданих поднесака крајњих купаца, поштовање прописаних рокова за поступање по поднесцима крајњих купаца и други показатељи.

Правилима из става 2. овог члана се одређује и начин утврђивања висине накнаде купцу по основу степена одступања од прописаног квалитета.

Привредни преступи

Члан 216.

Новчаном казном од 1.500.000,00 до 3.000.000,00 динара казниће се за привредни преступ енергетски субјект, односно друго правно лице ако:

19) не обезбеди квалитет испоруке и снабдевања у смислу овог закона (чл. 215 и 320. овог закона);

ЗАКОН О ОБЛИГАЦИОНИМ ОДНОСИМА

Ризик

Члан 456.

(1) До предаје ствари купцу ризик случајне пропасти или оштећења ствари сноси продавац, а са предајом ствари ризик прелази на купца.

(2) Ризик не прелази на купца ако је он због неког недостатка предате ствари раскинуо уговор или тражио замену ствари.

ОДГОВОРНОСТ ЗА МАТЕРИЈАЛНЕ НЕДОСТАТКЕ

I. О МАТЕРИЈАНИМ НЕДОСТАЦИМА УОПШТЕ

Материјални недостаци за које продавац одговара

Члан 478.

(1) Продавац одговара за материјалне недостатке ствари које је она имала у часу прелаза ризика на купца, без обзира на то да ли му је то било познато.

- (2) Продавац одговара и за оне материјалне недостатке који се појаве после прелаза ризика на купца ако су последица узрока који је постојао пре тога.
- (3) Незнатан материјални недостатак не узима се у обзир.

Кад постоје материјални недостаци

Члан 479.

Недостатак постоји:

- 1) ако ствар нема потребна својства за њену редовну употребу или за промет;
- 2) ако ствар нема потребна својства за нарочиту употребу за коју је купац набавља, а која је била позната продавцу, или му је морала бити позната;
- 3) ако ствар нема својства и одлике које су изричито или прећутно уговорене, односно прописане;
- 4) кад је продавац предао ствар која није саобразна узорку или моделу, осим ако су узорак или модел показани само ради обавештења.

Недостаци за које продавац не одговара

Члан 480.

- (1) Продавац не одговара за недостатке из рач. 1) и 3) претходног члана, ако су у часу закључења уговора били познати купцу или му нису могли остати непознати.
- (2) Сматра се да нису могли остати непознати купцу они недостаци које би брижљиво лице са просечним знањем и искуством лица истог занимања и струке као и купац могло лако опазити при уобичајеном прегледу ствари.
- (3) Али, продавац одговара и за недостатке које је купац могао лако опазити, ако је изјавио да ствар нема никакве недостатке или да ствар има одређена својства или одлике.

Имајући у виду наведено, наручилац остаје у свему при цитираном члану 4. Модела Уговора и конкурсној документацији, те не прихвата примедбу заинтересованог лица.

Комисија за спровођење поступка јавне набавке:

1. Никола Петровић _____
2. Ивана Арсић Торбица _____
3. Сандра Војводић Великић _____